

Ἡ νέα παρεμβολὴ ἡμῶν ὠνομάζετο Rougy, καθ' ὥ-
 ραίαν παρακειμένην ἑπαυλιν (chateau), καὶ ἔκειτο
 κάτω ἐν τῇ πεδιάδι παρὰ τὴν Moselle. Ἐμπρὸς ἡ-
 μῶν ἔκειτο τὸ Μῆτς, καὶ μακρὰν ἀριστερῶς τὸ S'
 Julien, οὐχὶ ὅμως τοσοῦτον μακρὰν, ὥστε αἱ βα-
 ρεῖαι κανονοσοιχίαι αὐτοῦ νὰ μὴ μᾶς φθάνωσι. Πολ-
 λάκις ἔπιπτον βόμβαι εἰς τὸ ἡμέτερον στρατόπεδον,
 ἀλλ' ἐρχόμεναι ἀπὸ τοσοῦτου ὕψους, ὀλίγον μᾶς ἔ-
 βλαπτον· καὶ τοσοῦτον συνειθίσαμεν εἰς τὰ γαλλικὰ
 ταῦτα ἀθυρμάτια, ὥστε οὐδὲ μᾶς ἀφύπνιζον πλέον.

Εἰς τὰ δεξιὰ ἡμῶν ἔρρεεν ἡ Μοζέλλη, καὶ καθ' ἐ-
 κάστην ἐφέρομεν εἰς αὐτὴν κατὰ τὰς 4 τῆς πρωίας
 τοὺς ἵππους ἡμῶν καὶ τοὺς ἐποτίζομεν. Περίεργον
 ἦτον τὸ θέαμα τοσοῦτων νέων τῶν ἀρίστων οἰκογε-
 νειῶν, οἵτινες ὑπηρέτουν εἰς τὸν πόλεμον ὡς ἐθελον-
 ταί, τοσοῦτων καθηγητῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀν-
 δρῶν, οἵτινες μετὰ τὴν μονοετῇ ἐνάσκησιν εἰς τὰ
 ὅπλα κατὰ τὴν πρώτην νεότητά των κατέτριψαν
 πᾶσαν τὴν ζωὴν των εἰς τὰ πανεπιστήμια, καὶ ἤδη
 ὑπηρέτουν εἰς τὰς τάξεις ἡμῶν, καὶ ἡμῶν αὐτῶν τέ-
 λος, ὁδηγούντων τοὺς ἵππους εἰς τὸ πότισμα, ὡς
 ἂν εἴμεθα ἀπλοῖ χωρικοί. Ἀλλὰ τοῦτο ἐμψυχοῖ τὸν
 στρατιώτην, τὸ νὰ βλέπῃ ὅτι οἱ ἀξιωματικοί του
 πολλάκις δὲν διαιτῶνται καλῆτερα παρ' αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἴμεθα λίαν ἡσχολημένοι εἰς

τοὺς νέους σταθμοὺς, διότι εἶχε φθάσει ἡ ἀρχὴ τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ τὸ ψῦχος ἤρχιζε νὰ ᾔηται λίαν ἐπαισθητόν. Οἱ Γάλλοι ᾔσαν ἀνησυχώτατοι, καὶ μᾶς ᾔνάγκαζον ἀδιακόπως νὰ καταλαμβάνωμεν τὰς θέσεις ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης ἐμπρὸς μεγάλης τινὸς ἀγροικίας, καλουμένης «Amelange.» Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, τὴν 5 Ὀκτωβρίου, ὅτε ἐφθάσαμεν ἐκεῖ, ὁ ταγματάρχης ἡμῶν μᾶς ἐδειξε μακρὰν εἰς τὸν ὀρίζοντα ὑψωμά τι ἐν μέσῳ δένδρων, καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ φρούριον Ladonchamps, ὅτι οἱ Γάλλοι τὸ ὠχύρωσαν ἰσχυρώτατα, καὶ ὅτι ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ τὸ καταστρέψωμεν. Ἠρχίσασμεν λοιπὸν καταपुरοβολοῦντες αὐτὸ εἰς ἀπόστασιν 4200 βημάτων, καὶ ἐπὶ πολὺ μᾶς ᾔτον ἀδύνατον νὰ διακρίνωμεν ἂν αἱ σφαῖραι ἡμῶν ἐπιπτον εἰς τὸ φρούριον, ἢ ἂν ἐπλανῶντο εἰς τὸ δάσος. Τέλος ἐκτυπήσαμεν ἐν ἐκ τῶν σημείων τῶν φαινομένων εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἀνετρέψαμεν αὐτὸ, ὥστε δὲν εἶχομεν πλέον ποῦ νὰ σκοπεύωμεν, καὶ ἐपुरοβολοῦμεν μόνον καθ' ὑπολογισμοὺς τῆς ἀποστάσεως ᾗ ἐγνωρίζομεν. Ἀλλ' ὅτε ἐνύκτωσε, καὶ δὲν ἐδυνάμεθα πλέον νὰ βλέπωμεν τοὺς ἀριθμοὺς τῆς διόπτρας, εἰ καὶ κατὰ συμβουλήν τοῦ λοχαγοῦ ἀνήψαμεν πρὸς τοῦτο τὰ σιγάρρα ἡμῶν, ᾔναγκάσθημεν νὰ παραιτηθῶμεν καὶ ν' ἀποχωρήσωμεν.

Ἐπιστρέψαντες δὲ εἰς τὰς σκηνάς, εὔρομεν ἐκεῖ τὴν διαταγὴν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἐπαύριον τὸν κανονοβολισμὸν ἀπὸ τῆς 5 ὥρας τῆς πρωτῆς. Ἠγέρθημεν λοιπὸν ὅλοι εἰς τὰς 3, ἐν τῷ σκότει, καὶ δρι-

μέως ψύχους επικρατοῦντος, παρσκευάσαμεν τοὺς ἵππους. Τότε δὲ ἦλθεν ὁ λοχαγὸς ἡμῶν μεθ' ἐτέρου λοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ, λέγοντος ὅτι διετάχθη τὴν προτεραίαν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικουρίαν ἡμῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγνοῶν ποῦ σταθμεύομεν, μᾶς ἐζήτει δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐν τῇ βροχῇ, ἥδη δ' ὅτε μᾶς εὔρεν ὅτι ἦτο τοσοῦτον κεκοπιακῶς, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ ὅπως φέρῃ τὸν λόχον του, οὐδὲ καὶ ἐγνώριζε ποῦ αὐτὸς διέμενεν. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ἐγὼ νὰ ὑπάγω νὰ φέρω τοὺς ἄνδρας του, διότι ἤξευρον ποῦ τὸ σύνταγμα αὐτοῦ ἐστάθμευε, πολλάκις διελθὼν διὰ τῆς θέσεως ἐκείνης, ὅταν εἶχον σταλῇ εἰς ζήτησιν ἀχύρου.

Ἰππεύσας ἐπομένως, διηυθύνθηκα πρὸς τὸ ἄλλο στρατόπεδον. Ἡ βροχὴ δὲν εἶχε παύσει, ἡ δὲ νύξ ἦτον τοσοῦτον σκοτεινὴ, ὥστε δὲν ἔβλεπον οὐδὲ βῆμα ἐμπρὸς μου, ἄρα οὔτε τὰς τάφρους οὔτε τοὺς λίθους εἰς οὓς ἐδυνάμην νὰ προσκόπτω. Παρατηρήσας ὅμως ὅτι ὁ ἵππος μου ἦτον ὀξυδερκέστερος ἐμοῦ πρὸς τὰ ἐμπόδια ταῦτα, διότι πολλάκις ἐπήδα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ τ' ἀποφεύγῃ, παρητήθην τοῦ νὰ τὸν ὀδηγῶ, καὶ ἀφῆκα τὸν χαλινὸν εἰς τὸν τράχηλόν του. Ἐφαίνετο δ' ἐννοήσας ὅτι ἐπ' αὐτῷ ἔκειτο ἡ ζωὴ μου καὶ ἡ ἐδική του, καὶ ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ τύχη τῆς μελλούσης μάχης, διότι ἐξηκολούθησε βηματίζων μετὰ πλείστης προσοχῆς, ὑπερπηδῶν τοὺς θάμνους καὶ τοὺς ῥύακας, καὶ μετὰ περισκέψεως καταβαίνων τὰς ἀποτόμους κλιτύας. Εἰμὶ βέβαιος ὅτι ἂν τὸ βάραθρον εἰς ὃ ἐρρίφθη ὁ Κούρτιος ἵνα σώσῃ τὴν πατρίδα του

εύρίσκετο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μου τὴν νύκτα ἐκείνην, θὰ ἐπήδων ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἐν ᾧ δὲ οὕτω προὔχῳρον, αἴφνης ἤκουσα μεγάλην κραυγὴν·

— «Στῆθι! Τίς εἶ;»

— «Ἀνθυπασπιστῆς τοῦ πυροβολικοῦ.»

— «Τὸ σύνθημα.»

— «Ἀγνοῶ αὐτό.»

— «Τὸ ἀντισύνθημα.»

— «Καὶ αὐτό.»

— «Τότε δὲν διέρχῃσαι.»

— «Ἀλλὰ πρέπει νὰ διέλθω καὶ θὰ διέλθω.»

— «Ἐχω διαταγὴν νὰ πυροβολήσω.»

Τί ποιητέον; Νὰ ἐπιστρέψω ὅλην ταύτην τὴν ὁδὸν, καὶ νὰ δείξω ὅτι ὑπῆρξα ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσω τὴν δοθεῖσάν μοι διαταγὴν, διότι ἐν τῇ σπουδῇ μου εἶχον λησμονήσει νὰ ζητήσω τὸ σύνθημα; Καὶ ἂν ἐπέστρεφον χωρὶς τῶν στρατιωτῶν δι' οὓς εἶχον σαλῇ, τίς οἶδε τίνος καταστροφῆς αἴτιος ἐδυνάμην νὰ γίνω; Ὅχι! ἐπροτίμων τούτου τὴν σφαῖραν τοῦ νυκτοσκοποῦ ἐκείνου.

Ἦρχισα λοιπὸν νὰ τῷ ἐξηγῶ τὴν θέσιν εἰς ἣν ἤμην, καὶ τὴν μεγάλην εὐθύνην ἣν ἤθελεν ἀναλάβει ἂν φονεύων με ἐγίνετο αἰτία τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν ἃς ἔφερον κτλ. κτλ. Ἄμα δὲ εἶδα αὐτὸν ἀρχόμενον νὰ διστάζει, ἐβύθισα τοὺς πτερνιστῆρας εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ἵππου μου, καὶ ὡς ἀστραπὴ διήλθα ἐμπρὸς τοῦ σκοποῦ.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασα εἰς τὰς σκηνώσεις τοῦ συντάγματος ὃ ἐζήτουν, καὶ ἰδὼν τέσσαρας σκηναὶς ἐστημένας πλησίον ἀλλήλων, ὑπέθεσα ὅτι ἦσαν αἱ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ πορευθεὶς πρὸς τὴν πρώτην, ἤρχισα φωνάζων·

— «Herr Hauptmann! Herr Hauptmann» (Κύριε λοχαγέ! Κύριε λοχαγέ!)

— «Ποῖος 'ς τὸ διάβολο μὲ θέλει τέτοιαν ὥραν;» ἀπεκρίθη φωνὴ ἔσωθεν.

— «Ὁ λόχος σας πρέπει ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ.»

— «Ποῖος λόχος;» ἐρωτᾷ ἡ φωνή.

— «Ὁ ἐνδέκατος.»

— «Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ καὶ σὲ καὶ τὸν ἐνδέκατόν σου. Τί μὲ μέλει ἐμέ; Ὑπαγε εἰς τὴν προσεχῇ σκηνήν.»

Ἐπῆγ' αἰς τὴν προσεχῇ σκηνήν, καὶ ἤρχισα πάλιν νὰ φωνάζω·

— «Λοχαγέ! λοχαγέ!»

— «Τί θέλεις; Νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος!»

— «Ὁ ἐνδέκατος λόχος ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως εἰς ἐπικουρίαν τοῦ πυροβολικοῦ.»

— «Τί μὲ μέλει; Ὑπαγε εἰς τὴν προσεχῇ σκηνήν.»

Καὶ πάλιν ἤρχισα· «Λοχαγέ! λοχαγέ!»

— «Λοιπόν;» — «Ὁ ἐνδέκατος λόχος ν' ἀναχωρήσῃ κτλ.»

— «Πῶς; Ὁ ἐνδέκατος; Ἐδὼ εἶναι.»

Ἐξύπνισα δὲ καὶ τὸν σαλπιγκτὴν, καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ ὁ λόχος ἦτον ἕτοιμος διὰ ν' ἀναχωρήσῃ. Ἡ ἐπιστροφή ἦτον εὐκολος, διότι εἶχεν ἐξημερώσει, καὶ ταχέως ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἑπαυλιν Ainelange. Ἡ κανονοστοιχία ἡμῶν ἠπράκτει ἐξ αἰτίας τῆς ὀμίχλης, καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἥσυχα. Εὖρον δὲ τοὺς συναδέλφους μου ἀξιωματικούς προγευματίζοντας ἐντὸς τῆς ἐπαύλεως μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος ἀποσπάσματος. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἠγέρθη, μὲ προσεκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ μοι προσέφερε τὴν θέσιν του καὶ τὸ ποτήριόν του, ἐξ οὗ ἀμφότεροι ἀπὸ κοινοῦ ἐπίομεν. Ὁ δυστυχής! Τὴν ἐπαύριον τὸν εἶδα πάλιν· ἀλλὰ πῶς! Λυποῦμαι ὅτι δὲν εἶχον μάθει τὸ ὄνομά του.

Ἐμείναμεν δὲ παρατεταγμένοι ὅλην τὴν πρωΐαν, μέχρις ὅτου ἡ ὀμίχλη ἤρχισε νὰ διασκεδάζηται, καὶ ἐδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸ Ladonchamps. Τότε ἐπανελάβομεν τὸν κανονοβολισμὸν.

Τὰ φρούρια τοῦ St Quentin καὶ τοῦ Plapeville ἐπροσπάθουν νὰ σφενδονίσωσιν ἐφ' ἡμᾶς τὰς βόμβας των, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ· ὥστε ἐξηκολουθήσαμεν πυροβολοῦντες μέχρι τῆς ἐσπέρας, χωρὶς νὰ βλαφθῶμεν οὐδόλως. Κατὰ δὲ τὴν 8 ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰς σκηνώσεις ἡμῶν· ὥστε ἂν καὶ πολλάκις ἤδη προσεβάλομεν τοὺς Γάλλους, τὴν συγκίνησιν ὅμως ἀληθοῦς συμπλοκῆς δὲν εἶχον λάβει ἀκόμη.